

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 и 30/2018), члан 39а мења се и гласи:

„Члан 39а

Народна банка Србије води регистар овлашћених мењача.

У регистар овлашћених мењача уписују се подаци о овлашћеним мењачима и све промене у вези с тим подацима.

Овлашћени мењачи дужни су да без одлагања обавесте Народну банку Србије о променама података који се уносе у регистар овлашћених мењача.

Регистар овлашћених мењача јесте јавна књига и води се у електронском облику, а подаци из тог регистра доступни су на интернет презентацији Народне банке Србије.

Народна банка Србије прописује ближе услове, садржину и начин вођења регистра овлашћених мењача, укључујући и брисање података из тог регистра, као и обавезе овлашћених мењача у вези са обавештавањем Народне банке Србије о променама података који се у тај регистар уписују.“.

Члан 2.

После члана 39а додају се чл. 39б и 39в, који гласе:

„Члан 39б

Ако у поступку контроле мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописа Народне банке Србије донетог на основу овог закона, односно у складу са одредбама прописа којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма и ограничавање располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење (у даљем тексту: прописи којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма) а у питању су мање значајне неправилности, односно неправилности које не утичу битно и непосредно на пословање овлашћеног мењача – Народна банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу изриче писмена опомена.

Ако у поступку контроле мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописа из става 1. овог члана а није реч о неправилностима из тог става – Народна банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу изриче налог да своје пословање усклади са овим законом и/или прописима из става 1. овог члана.

Ако у поступку контроле мењачког пословања овлашћеног мењача утврди да овлашћени мењач није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописа из става 1. овог члана а у питању су неправилности из става 2. овог члана које битно и непосредно утичу или би могле тако утицати на пословање овлашћеног мењача, као и у случајевима из члана 39в став 2. овог закона у којима није одузето овлашћење у складу с тим чланом – Народна

банка Србије може донети решење којим се овлашћеном мењачу привремено одузима овлашћење за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или на свим мењачким местима, у периоду до 30 радних дана.

Решењем из ст. 1, 2. и 3. овог члана овлашћеном мењачу се налаже да, ако то није већ учинио, у одређеном року отклони утврђену неправилност, односно да усклади своје пословање са одредбама овог закона и/или прописа из става 1. овог члана, а одређује се и рок у коме је дужан да Народној банци Србије достави извештај о отклоњеним неправилностима, са одговарајућим доказима.

Народна банка Србије може, поред предузимања мера из ст. 1, 2. и 3. овог члана, изрећи и новчану казну овлашћеном мењачу, као и одговорном лицу у овлашћеном мењачу – правном лицу.

Новчана казна из става 5. овог члана изриче се овлашћеном мењачу, односно одговорном лицу у овлашћеном мењачу у следећем распону:

- 1) од 100.000 до 3.000.000 динара за правно лице и од 10.000 до 500.000 динара за одговорно лице у правном лицу;
- 2) од 50.000 до 2.000.000 динара за предузетника.

Ако 10% укупног прихода који је овлашћени мењач из става 6. овог члана остварио у претходној години износи више од 3.000.000 динара за правно лице, односно више од 2.000.000 динара за предузетника, или ако 10% укупног прихода који је одговорно лице у овлашћеном мењачу – правном лицу остварило у претходној години износи више од 500.000 динара – новчана казна из става 5. овог члана може бити и већа од износа из става 6. овог члана, али не већа од 10% укупног прихода овлашћеног мењача, односно одговорног лица у овлашћеном мењачу – правном лицу оствареног у претходној години. Укупан приход из овог става има значење утврђено законом којим се уређује заштита конкуренције.

При изрицању мере и новчане казне из овог члана, Народна банка Србије поступа узимајући у обзир тежину утврђених неправилности и показану спремност овлашћеног мењача и одговорног лица у овлашћеном мењачу – правном лицу да те неправилности отклоне, као и број утврђених неправилности, њихову међусобну повезаност и трајање, степен сарадње овлашћеног мењача и одговорног лица у овлашћеном мењачу – правном лицу с Народном банком Србије током поступка контроле, претходно понашање овлашћеног мењача, односно да ли су овлашћени мењач и одговорно лице у овлашћеном мењачу – правном лицу и раније слично поступали и да ли им је у вези с тим поступањем већ изречена мера или новчана казна из овог члана, као и друге битне околности под којима је неправилност учињена.

Новчане казне из овог члана могу се изрећи и правном лицу, предузетнику и/или физичком лицу који у време изрицања новчане казне више немају својство овлашћеног мењача, као и физичком лицу које више нема својство одговорног лица у овлашћеном мењачу – правном лицу, за неправилности из ст. 1, 2. и 3. овог члана које су учињене док је то лице обављало мењачке послове, односно док је било одговорно лице у овлашћеном мењачу – правном лицу.

Решење којим се изриче новчана казна из овог члана, након достављања овлашћеном мењачу и одговорном лицу у овлашћеном мењачу – правном лицу, односно након достављања лицима из става 9. овог члана – представља извршну исправу.

Ако се обавеза овлашћеног мењача, односно одговорног лица у овлашћеном мењачу – правном лицу, укључујући и лица из става 9. овог члана, по основу новчане казне из овог члана не плати у року утврђеном решењем о изрицању те казне, Народна банка Србије има право да обрачунава затезну камату на износ тог дуга.

Извршна решења о изрицању новчане казне из овог члана представљају основ за принудну наплату с рачуна овлашћеног мењача, односно правног лица или предузетника из става 9. овог члана, у складу са законом којим се уређује принудна наплата на новчаним средствима на рачуну.

Новчане казне из овог члана уплаћују се на рачун Народне банке Србије.

Решење Народне банке Србије из овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор, али тужба против тог решења не може спречити нити одложити његово извршење.

Одредбе овог члана примењују се и на мере из ст. 1. и 2. овог члана и новчане казне из овог члана које Народна банка Србије може изрећи резиденту – привредном субјекту који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност, као и одговорном лицу у том резиденту, ако у поступку контроле мењачког пословања тог резидента утврди да он није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописа из става 1. овог члана.

Члан 39в

Народна банка Србије доноси решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова на контролисаном мењачком месту или на свим мењачким местима кад утврди следеће:

- 1) да је овлашћени мењач престао да испуњава услове за обављање мењачких послова утврђене овим законом и прописом Народне банке Србије;
- 2) да овлашћени мењач није почео с радом у року од 30 дана од дана пријема овлашћења;
- 3) да је овлашћење издато на основу неистинитих и нетачних података;
- 4) да овлашћени мењач без оправданог разлога не обавља мењачке послове у трајању дужем од пет радних дана.

Народна банка Србије може донети решење из става 1. овог члана кад утврди следеће:

- 1) да је овлашћени мењач теже повредио одредбе овог закона и/или прописа донетих на основу овог закона, а узимајући у обзир околности из члана 39б став 8. овог закона;
- 2) да овлашћени мењач није поступио у складу с налогом Народне банке Србије из члана 39б став 4. овог закона;
- 3) да овлашћени мењач не поступа у складу с прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- 4) да овлашћени мењач Народној банци Србије, односно овлашћеном лицу из члана 46. став 6. овог закона није омогућио обављање контроле, односно увид у пословне књиге и другу документацију или им није омогућио приступ мењачком месту, односно преглед предмета, просторија или других објеката који су у вези са обављањем мењачких послова и/или није дозволио привремено одузимање ефективног страног новца, чекова и других хартија од вредности, готовине у динарима, електронског новца, дигиталне имовине, платних картица, предмета, исправа и документације.

Народна банка Србије може решењем из ст. 1. и 2. овог члана изрећи и новчану казну овлашћеном мењачу, као и одговорном лицу у овлашћеном мењачу – правном лицу, а у том случају сходно се примењују одредбе члана 39б ст. 6. до 14. овог закона.

Народна банка Србије доноси решење о одузимању овлашћења и ако овлашћени мењач у писменој форми поднесе захтев Народној банци Србије за престанак обављања мењачких послова и достави доказе да је поступио у складу с прописом из члана 39. став 6. овог закона.

Народна банка Србије може решењем из ст. 1, 2. и 4. овог члана наложити овлашћеном мењачу да предузме одређене радње ради испуњавања обавеза у вези са одузимањем овлашћења, односно у вези с престанком обављања мењачких послова, при чему одређује и рокове за предузимање тих радњи и рок за достављање Народној банци Србије извештаја о предузетим радњама, са одговарајућим доказима.

Привредни субјект коме је решењем из ст. 1. и 2. овог члана одузето овлашћење за обављање мењачких послова на свим мењачким местима не може да поднесе нови захтев за издавање овлашћења у року од пет година од дана достављања тог решења, при чему у том року овај захтев не може поднети ни лице које је на дан доношења овог решења или у периоду од шест месеци пре тог дана било власник или оснивач тог привредног субјекта, односно директор/члан управног одбора и/или друго одговорно лице код овог привредног субјекта, односно директор/члан управног одбора и/или друго одговорно лице оснивача тог привредног субјекта, нити у том року било које од ових лица може бити у таквој вези с другим привредним субјектом, нити може бити члан заједничког домаћинства с таквим лицима у другом привредном субјекту који је поднео захтев за издавање овлашћења.

Решење Народне банке Србије из ст. 1, 2. и 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор, али тужба против тог решења не може спречити нити одложити његово извршење.

Овлашћени мењач не може да буде брисан из регистра привредних субјеката који се води код организације надлежне за вођење тог регистра – чак и ако је поднео регистрациону пријаву за брисање или ако су испуњени други законски разлози за то брисање – пре него што му Народна банка Србије одузме овлашћење за обављање мењачких послова на свим мењачким местима у складу са одредбама овог члана и избрише га из регистра овлашћених мењача из члана 39а овог закона, о чему Народна банка Србије организацији надлежној за вођење регистра привредних субјеката доставља доказ – потврду Народне банке Србије о брисању из регистра овлашћених мењача.

Правно лице или предузетник коме је Народна банка Србије одузела овлашћење за обављање мењачких послова на свим мењачким местима не може поднети пријаву из става 8. овог члана пре него што поступи по налогу Народне банке Србије из решења из става 5. овог члана, односно пре него што плати новчану казну коју му је Народна банка Србије изрекла у складу са одредбама овог закона.

У случају из става 9. овог члана, Народна банка Србије обавештава организацију надлежну за вођење регистра привредних субјеката о постојању разлога из тог става услед којих правно лице или предузетник из тог става не може поднети пријаву из става 8. овог члана, као и о томе да су ти разлози престали да постоје.

Ако овлашћени мењач или правно лице или предузетник из става 9. овог члана поднесе пријаву из става 8. овог члана супротно ст. 8. и 9. овог члана – организација надлежна за вођење регистра привредних субјеката дужна је да ту пријаву одбаци и да о томе обавести Народну банку Србије.“.

Члан 3.

Наслов изнад члана 44. мења се и гласи:

„VIII. КОНТРОЛА ДЕВИЗНОГ И МЕЊАЧКОГ ПОСЛОВАЊА“.

Члан 4.

Члан 45. мења се и гласи:

„Члан 45.

Народна банка Србије врши контролу девизног и мењачког пословања банака, девизног пословања издавалаца електронског новца са седиштем у Републици и платних институција – у поступку који је утврђен законом којим се уређује њихово пословање.

Народна банка Србије врши контролу платног промета са иностранством који обавља јавни поштански оператор – у поступку који је утврђен законом којим се уређују платне услуге.

Народна банка Србије, у поступку контроле девизног пословања банака, изриче мере и новчане казне банци и одговорном лицу у банци у складу са одредбама закона којим се уређује пословање банака – ако утврди да је банка обављала послове платног промета са иностранством супротно одредбама овог закона или прописа Народне банке Србије донетог на основу овог закона.

За радње из става 3. овог члана, Народна банка Србије изриче мере и новчане казне издаваоцу електронског новца са седиштем у Републици, платној институцији и јавном поштанском оператору, као и одговорном лицу у том правном лицу, у складу са законом којим се уређују платне услуге.

Народна банка Србије, у поступку контроле мењачког пословања банака, изриче мере и новчане казне банци и одговорном лицу у банци у складу са одредбама закона којим се уређује пословање банака – ако утврди да је банка обављала мењачке послове супротно одредбама овог закона или прописа Народне банке Србије донетог на основу овог закона.“.

Члан 5.

Члан 46. мења се и гласи:

„Члан 46.

Народна банка Србије врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената и мењачког пословања резидената из члана 39. став 1. овог закона који нису банка (у даљем тексту: субјект контроле) – у поступку који је утврђен овим законом и прописом Народне банке Србије којим се ближе уређују услови и начин вршења те контроле.

Контрола из става 1. овог члана јесте поступак провере и утврђивања законитости и правилности обављања девизних и мењачких послова сходно прописима којима се уређују девизно и мењачко пословање, односно поступак провере и утврђивања законитости и правилности обављања мењачких послова сходно прописима којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма.

Достављањем субјекту контроле решења, записника и других аката, као и обавештења, захтева и других писмена Народне банке Србије, који су у вези с

контролом из става 1. овог члана – сматра се да су они достављени и одговорном лицу у субјекту контроле и не може се доказивати супротно.

Народна банка Србије може прописати обавезу субјекта контроле да обезбеди пријем писмена из става 3. овог члана у облику електронских докумената, као и услове под којима и тренутак од кога ће се сматрати да су та писмена достављена у смислу закона којим се уређује управни поступак.

Контролу из става 1. овог члана Народна банка Србије врши на следеће начине:

1) посредно – прикупљањем, праћењем, проверавањем и анализом извештаја и друге документације коју јој субјект контроле доставља у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, односно на њен захтев, као и друге документације, односно других података којима Народна банка Србије располаже;

2) непосредно – у просторијама субјекта контроле увидом у пословне књиге, уговоре и другу документацију и податке субјекта контроле, односно лица која су са субјектом контроле повезана имовинским, управљачким или пословним односима.

Непосредну контролу из става 5. тачка 2) овог члана врше запослени у Народној банци Србије или друга ангажована лица у складу с решењем које доноси Народна банка Србије (у даљем тексту: овлашћена лица).

При вршењу непосредне контроле из става 5. тачка 2) овог члана, овлашћена лица дужна су да код себе имају решење из става 6. овог члана и службену легитимацију, који служе за њихову идентификацију и доказивање својства лица овлашћених за вршење те контроле.

Изглед, образац и садржину службене легитимације из става 7. овог члана прописује Народна банка Србије.“

Члан 6.

После члана 46. додају се чл. 46а до 46ђ, који гласе:

„Члан 46а

Подаци које овлашћена лица и запослени у Народној банци Србије на било који начин сазнају у поступку контроле из члана 46. овог закона, као и документи који садрже такве податке, укључујући и мере и новчане казне које Народна банка Србије у тим поступцима изриче у складу са одредбама овог закона – одређују се и штите као тајни подаци са ознаком степена тајности „ПОВЕРЉИВО“ или „ИНТЕРНО“, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Лица из става 1. овог члана дужна су да чувају податке и документе из тог става као тајне податке, односно не могу их учинити доступним трећим лицима, осим у случајевима прописаним законом.

Обавеза чувања тајности података за лица из става 1. овог члана не престаје ни након престанка њиховог радног односа у Народној банци Србије, као ни након престанка другог својства на основу ког су та лица остварила приступ подацима из тог става.

Изузетно од става 2. овог члана, Народна банка Србије може податке и документе из става 1. овог члана учинити доступним домаћим и страним органима контроле, под условом да их ти органи користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

Објављивање података из става 1. овог члана изражених у збирном облику, тако да се на основу њих не може утврдити идентитет субјекта контроле, односно физичких и правних лица – не сматра се повредом обавезе чувања тајности тих података.

Члан 46б

Народна банка Србије може у току контроле из чл. 45. и 46. овог закона, уз издавање потврде, привремено одузети девизе, ефективни страни новац, чекове, хартије од вредности, динаре, електронски новац, дигиталну имовину, платне картице, предмете, пословне књиге, евиденције, исправе или другу документацију – ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени за извршење кривичног дела, прекршаја или друге кажњиве радње или да су стечени или настали извршењем кривичног дела, прекршаја или друге кажњиве радње.

Ако се пословне књиге, евиденције, исправе или друга документација из става 1. овог члана налазе на средствима за аутоматску обраду података, Народна банка Србије може, уз потврду, привремено одузети и та средства.

Члан 46в

Ако у поступку контроле девизног пословања резидената и нерезидената утврди да субјект контроле није поступио у складу са одредбама овог закона и/или прописа Народне банке Србије донетог на основу овог закона – Народна банка Србије може субјекту контроле решењем наложити да у одређеном року отклони утврђену неправилност, односно да усклади своје пословање са одредбама овог закона и/или прописа Народне банке Србије донетог на основу овог закона, у ком случају одређује и рок у коме је тај субјект дужан да јој о томе достави извештај, са одговарајућим доказима.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може водити управни спор, али тужба против тог решења не може спречити ни одложити његово извршење.

Члан 46г

Ако субјект контроле не омогући Народној банци Србије вршење контроле девизног пословања у смислу прописа Народне банке Србије којим се уређује начин вршења контроле девизног пословања резидената и нерезидената, а нарочито ако на захтев Народне банке Србије не достави све тражене податке и документацију у року утврђеном у том захтеву, или ако субјект контроле не поступи у складу с налогом из решења Народне банке Србије из члана 39в став 5. и члана 46в став 1. овог закона – Народна банка Србије може донети решење којим се том субјекту контроле, односно одговорном лицу у њему изриче новчана казна у следећем распону:

- 1) од 100.000 до 3.000.000 динара за правно лице и огранак страног правног лица и од 10.000 до 500.000 динара за одговорно лице у правном лицу и огранку страног правног лица;
- 2) од 50.000 до 2.000.000 динара за предузетника;
- 3) од 10.000 до 100.000 динара за физичко лице.

Ако 10% укупног прихода који је субјект контроле остварио у претходној години износи више од 3.000.000 динара за правно лице и огранак страног правног лица, односно више од 2.000.000 динара за предузетника, односно више од 100.000 динара за физичко лице, или ако 10% укупног прихода који је одговорно лице у правном лицу и огранку страног правног лица остварило у претходној години износи више од 500.000 динара – новчана казна из става 1.

овог члана може бити и већа од износа из тог става, али не већа од 10% укупног прихода субјекта контроле, односно одговорног лица у субјекту контроле који је остварен у претходној години.

Укупан приход из става 2. овог члана има значење утврђено законом којим се уређује заштита конкуренције.

Решењем из става 1. овог члана субјекту контроле налаже се да Народној банци Србије омогући обављање контроле, да сарађује са овлашћеним лицима, односно да поступи у складу са захтевом или налогом Народне банке Србије из тог става.

Ако субјект контроле не поступи у складу с налогом из става 4. овог члана, Народна банка Србије може поново донети решење из става 1. овог члана.

При изрицању новчане казне из овог члана, Народна банка Србије поступа узимајући у обзир степен сарадње субјекта контроле са овлашћеним лицима, претходно понашање субјекта контроле, односно да ли су субјект контроле и одговорно лице у субјекту контроле и раније слично поступали и да ли им је у вези с тим поступањем већ изречена новчана казна из овог члана, показану спремност субјекта контроле да поступи у складу с налогом из решења из става 1. овог члана, трајање непоступања по том налогу или онемогућавања контроле из тог става, као и друге битне околности под којима је дошло до непоступања по налогу или онемогућавања контроле из става 1. овог члана.

Решењем из става 1. овог члана Народна банка Србије може наложити и забрану располагања средствима на свим рачунима субјекта контроле док не поступи у складу с налогом из тог решења, осим располагања у сврху плаћања новчане казне из тог решења, односно у сврху измирења обавеза по основу пореза.

Решење из става 1. овог члана, након достављања субјекту контроле и одговорном лицу у субјекту контроле – правном лицу, представља извршну исправу.

Ако се обавеза субјекта контроле, односно одговорног лица у субјекту контроле или физичког лица по основу новчане казне из овог члана не измири у року утврђеном решењем о изрицању те казне, Народна банка Србије има право да обрачунава затезну камату на износ тог дуга.

Извршна решења о изрицању новчане казне из овог члана представљају основ за принудну наплату с рачуна субјекта контроле у складу са законом којим се уређује принудна наплата на новчаним средствима на рачуну.

Новчане казне из овог члана уплаћују се на рачун Народне банке Србије.

Решење Народне банке Србије из овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор, али тужба против тог решења не може спречити нити одложити његово извршење.

Члан 46д

Ако постоји сумња да се обављањем мењачких послова баве физичко лице, односно правно лице или предузетник који нису лице из члана 39. став 1. овог закона – Народна банка Србије може извршити непосредну и посредну проверу да ли та лица неовлашћено обављају мењачке послове.

Ако провером из става 1. овог члана утврди да лице из тог става неовлашћено обавља мењачке послове – Народна банка Србије доноси

решење којим налаже престанак обављања тих послова и истовремено изриче новчану казну том лицу, као и одговорном лицу у правном лицу из става 1. овог члана, а то решење доставља надлежним органима.

Ако накнадном провером утврди да физичко лице, односно правно лице или предузетник којима је изречен налог из става 2. овог члана нису престали с неовлашћеним обављањем послова из тог става – Народна банка Србије доноси решење којим се том лицу, односно одговорном лицу у том правном лицу изриче нова новчана казна.

Ако је решење из става 3. овог члана донето за физичко лице, Народна банка Србије може поново и више пута донети такво решење, све док накнадном провером не утврди да је то физичко лице престало с неовлашћеним обављањем мењачких послова.

Ако је решење из става 3. овог члана донето за правно лице или предузетника, Народна банка Србије тим решењем истовремено утврђује да су испуњени услови за покретање поступка принудне ликвидације над правним лицем из тог става, односно изриче меру забране обављања делатности предузетника из тог става, као и меру блокаде свих рачуна тог правног лица, односно предузетника до покретања поступка принудне ликвидације правног лица, односно до брисања предузетника из регистра привредних субјеката.

Неовлашћеним обављањем мењачких послова сматрају се активности пружања корисницима таквих услуга које по својим карактеристикама представљају мењачке послове, без обзира на то да ли се те услуге пружају уз накнаду, у којој се мери пружају и колико их корисника користи.

Народна банка Србије може утврдити да се физичко лице, односно правно лице или предузетник бави неовлашћеним обављањем мењачких послова на основу чињеница које нису потпуно утврђене или које се доказима само посредно утврђују (чињенице које су учињене вероватним).

Решење из става 3. овог члана представља неотклоњив разлог за покретање поступка принудне ликвидације правног лица, односно за брисање предузетника из регистра привредних субјеката по сили закона, а Народна банка Србије то решење доставља и организацији надлежној за вођење регистра привредних субјеката, која је дужна да без одлагања покрене поступак принудне ликвидације правног лица, односно да изврши брисање предузетника из регистра привредних субјеката.

На проверу из става 1. овог члана, као и на решење и изрицање новчане казне из ст. 2. и 3. овог члана, сходно се примењују одредбе чл. 46, 46а, 46б и 46г овог закона.

Одредбе овог члана сходно се примењују и ако постоји сумња да физичко лице, односно правно лице или предузетник обавља куповину и/или продају девиза супротно члану 38. овог закона.

Члан 46ђ

Народна банка Србије води регистар мера и новчаних казни које је изрекла правним лицима, предузетницима и физичким лицима у складу са овим законом.

Подаци из регистра из става 1. овог члана нису јавно доступни и Народна банка Србије их може учинити доступним, односно саопштити или доставити само на основу одлуке или захтева суда, надлежног тужилаштва, полиције, органа инспекције, органа контроле и другог надлежног органа у вези с поступком који се води пред тим органом.

Народна банка Србије може, на основу образложеног писменог захтева, правним лицима, предузетницима и физичким лицима којима су изречене мере и новчане казне из става 1. овог члана, односно заступницима или пуномоћницима тих лица – обезбедити увид у податке из регистра из тог става који се односе на та лица.“.

Члан 7.

Члан 49. мења се и гласи:

„Члан 49.

Органи контроле и други надлежни органи дужни су да сарађују у вршењу контроле девизног пословања резидената и нерезидената и контроле мењачког пословања и да на образложени захтев органа контроле стављају на располагање податке, налазе и информације којима располажу а који су потребни за вршење контроле девизног и мењачког пословања.

Ако се при вршењу непосредне контроле из члана 46. овог закона основано очекује да ће субјект контроле онемогућити или ометати спровођење те контроле – полиција је дужна да, на писмени захтев Народне банке Србије, пружи помоћ ради омогућавања безбедног спровођења те контроле, у складу са одредбама закона којим се уређује полиција које се односе на полицијску помоћ при извршењу акта државног органа или правног или физичког лица с јавним овлашћењима.

Овлашћена лица овлашћена су да затраже помоћ полиције ако субјект контроле онемогућава или омета спровођење непосредне контроле из члана 46. овог закона, а полиција је дужна да затражену помоћ пружи у најкраћем року од пријема позива.

Организација надлежна за вођење регистра привредних субјеката не може брисати правно лице или предузетника из тог регистра ако је добила обавештење Народне банке Србије да је започет поступак контроле девизног или мењачког пословања тог правног лица, односно предузетника – и то све до добијања обавештења Народне банке Србије да је поступак контроле завршен, односно да су окончани сви поступци покренути на основу спроведене контроле у вези с неправилностима које су утврђене у поступку контроле.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на проверу из члана 46д овог закона.“.

Члан 8.

У члану 59. став 1. уводни део реченице мења се и гласи:

„Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај резидент – правно лице, огранак страног правног лица, банка, издавалац електронског новца са седиштем у Републици, платна институција, јавни поштански оператор и нерезидент – правно лице.“.

Тачка 78) мења се и гласи:

„78) ако у обављању мењачких послова стекне или оствари, односно употреби девизе, ефективни страни новац, чекове и друге хартије од вредности, динаре, електронски новац, дигиталну имовину, платне картице, предмете, пословне књиге, евиденције, исправе или другу документацију супротно пропису Народне банке Србије (члан 39. став 6);“.

Став 2. мења се и гласи:

„За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту – правном лицу или нерезиденту – правном лицу, као и

одговорно лице у банци, издаваоцу електронског новца са седиштем у Републици, платној институцији и јавном поштанском оператору – новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.“.

У ст. 3. и 4. речи: „од 5.000 до 150.000 динара“ замењују се речима: „од 50.000 до 150.000 динара“.

После става 4. додаје се став 5. који гласи:

„За прекршај из ст. 1. до 4. овог члана може се изрећи и виша казна од прописане у складу са чланом 39. став 4. Закона о прекршајима.“

Члан 9.

У члану 61. став 1. речи: „од 10.000 до 500.000 динара“ замењују се речима: „од 150.000 до 500.000 динара“.

Тачка 36) мења се и гласи:

„36) ако у обављању мењачких послова стекне или оствари, односно употреби девизе, ефективни страни новац, чекове и друге хартије од вредности, динаре, електронски новац, дигиталну имовину, платне картице, предмете, пословне књиге, евиденције, исправе или другу документацију супротно пропису Народне банке Србије (члан 39. став 6);“.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи и виша казна од прописане у складу са чланом 39. став 4. Закона о прекршајима.“

Члан 10.

Члан 62а брише се:

Члан 11.

Члан 64. мења се и гласи:

„Члан 64.

За прекршај из чл. 59. до 63. овог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја.

Изузетно од става 1. овог члана, за прекршај из тог става, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера делимичног одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја, ако побуде или друге околности под којима је прекршај извршен указују да није оправдано да се предмет одузме у целини.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, за прекршај из члана 62. тачка 18) и члана 63. тачка 14) овог закона због кога је царински орган претходно привремено одузео динаре, ефективни страни новац и чекове у складу с прописом из члана 31. овог закона – поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера делимичног одузимања динара, ефективног страног новца и чекова, осим ако нарочите околности под којима је прекршај извршен, односно тежина извршеног прекршаја указују да је оправдано да се привремено одузети динари, ефективни страни новац и чекови одузму у целини, у ком случају ће се, поред новчане казне, изрећи и заштитна мера одузимања у целини предмета који су употребљени или су били намењени за извршење тог прекршаја.

Одлука о заштитној мери из става 3. овог члана доноси се уз узимање у обзир јавног интереса који се штити и свих околности под којима је прекршај из тог става извршен, као што су побуде и држање учиниоца прекршаја, разлика

између износа који је привремено одузет од учиниоца и износа који учинилац није био дужан да пријави, постојање и природа доказа о законитом пореклу одузетих средстава и инструмената плаћања, могућност понављања прекршаја, постојање основа сумње или основане сумње да је у питању прање новца или финансирање тероризма и друге околности значајне за оцену тежине учињеног прекршаја.

Заштитна мера из ст. 1. до 3. овог члана може се изрећи и ако казна за прекршај није изречена, ако се поступак за прекршаје не може водити јер је учинилац био недоступан или непознат органу надлежном за вођење поступка, ако је учинилац у време извршења прекршаја био малолетан или због постојања других законских сметњи.“.

Члан 12.

У члану 66. став 1. после речи: „Новчане казне,“ додају се речи: „осим новчаних казни из чл. 39б, 39в, 46г и 46д овог закона,“.

Члан 13.

Народна банка Србије донеће прописе из чл. 1. и 5. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До почетка примене прописа из става 1. овог члана примењиваће се одредбе прописа донетих на основу Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 и 30/2018), осим ако су у супротности са одредбама овог закона.

Поступци контроле из чл. 45. и 46. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 и 30/2018) започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Прекршајни поступак започет до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 и 30/2018), изузев изрицања заштитне мере из члана 11. овог закона, која ће се изрећи по одредбама овог закона.

Прекршајни поступак из става 4. овог члана покренут против овлашћеног мењача не може се обуставити како би се кажњавање тог лица спровело по одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона којима се уређује новчано кажњавање овлашћених мењача.

Члан 14.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.